

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný, v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Tomkové, zástupce předsedkyně senátu JUDr. Karla Podolky a přísedících JUDr. Jaromíra Jindřicha, JUDr. Mileny Čechotkové, JUDr. Zory Krejčí a JUDr. Gabriely Halířové, Ph.D., projednal v ústním jednání konaném ve dnech 16. 9. a 29. 9. 2009 návrh na zahájení kárného řízení, který podala dne 10. 12. 2008 pod č. j. 9 SPR 7/2008 nejvyšší státní zástupkyně proti **Mgr. E. V.**, státní zástupkyni Nejvyššího státního zastupitelství, a rozhodl

t a k t o :

Kárně obviněná

Mgr. E. V.

nar. X,
státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství,

j e v i n n a ,

že v rozporu s povinností státního zástupce uloženou v § 24 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění zákona 14/2002 Sb., vystříhat se ve svém osobním životě i při výkonu svých politických práv všeho, co by mohlo ohrozit vážnost funkce státního zástupce nebo vážnost státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný výkon působnosti státního zastupitelství nebo státního zástupce, v rozhovoru, který jako státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství poskytla redaktorovi deníku Mladá fronta DNES J. K. dne 7. 11. 2008 v budově Nejvyššího státního zastupitelství v Brně, ulice Jezuitská č. 4, a jehož částečný obsah byl v tomto deníku dne 13. 11. 2008 uveřejněn pod nadpisy „Státní zástupkyně se přátelila s rodinou mafiána“ a „Splácím dům, proto teď nemůžu rezignovat“, zdůvodnila svoje setrvávání ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství potřebou splácet hypotéku, ačkoliv připustila, že její v minulosti uskutečňované přátelské kontakty s osobami, které jsou veřejně označovány za příslušníky kriminálního prostředí, mohou v současnosti ve veřejnosti vzbudit pochybnosti o důvěryhodnosti státního zástupce a jeho nestrannosti, přičemž v souvislosti s možností odvolání z funkce státní zástupkyně uvedla: „Budu muset dělat všechno pro to, aby to bylo co nejdéle, abych toho splatila co nejvíc.“,

t e d y

zaviněně porušila povinnosti státního zástupce,

č í m ž s p á c h a l a

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství.

Z a t o s e j í u k l á d á

kárné opatření podle § 30 odst. 1 písm. c) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, **o d v o l á n í z f u n k c e .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

Návrh na zahájení kárného řízení a písemná vyjádření účastníků řízení k němu

Nejvyšší státní zástupkyně JUDr. Renata Vesecká (dále převážně jen „navrhovatelka“) podala u Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného dne 10. 12. 2008 (č. j. 9 SPR 7/2008) návrh na zahájení kárného řízení proti Mgr. E. V., státní zástupkyni Nejvyššího státního zastupitelství, (dále jen „kárně obviněná“) z toho důvodu, že

v rozhovoru, který jako státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství poskytla redaktorovi deníku Mladá fronta DNES J. K. dne 7. 11. 2008 v budově Nejvyššího státního zastupitelství v Brně, ulice Jezuitská č. 4, a jehož částečný obsah byl v tomto deníku dne 13. 11. 2008 uveřejněn pod nadpisy „Státní zástupkyně se přátelila s rodinou mafiána“ a „Splácím dům, proto teď nemůžu rezignovat“, svoje setrvávání ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství, i přes přiznané přátelské kontakty s osobami v minulosti i v současnosti označovanými za příslušníky kriminálního prostředí, zdůvodnila potřebou splácet hypotéku a v souvislosti s možností odvolání z funkce státní zástupkyně uvedla: „Budu muset dělat všechno pro to, aby to bylo co nejdéle, abych toho splatila co nejvíc.“

V další části návrhu pak nejvyšší státní zástupkyně uvedla, že kárně obviněná tak učinila (zdůraznila odhodlání setrvat ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství) i s vědomím skutečnosti, že její veřejně známé přátelské styky s osobami označovanými za příslušníky kriminálního prostředí vzbudí důvodné pochybnosti o tom, zda ve své funkci dodržovala a dodržuje povinnosti státního zástupce stanovené v § 24 odst. 1 a 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), a svým zaviněným jednáním v rozporu s § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství ohrozila vážnost funkce státního zástupce a státního zastupitelství i důvěru v jeho činnost (§ 28 zákona o státním zastupitelství).

V tomto jednání nejvyšší státní zástupkyně spatřovala naplnění skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Obhájce kárně obviněné podal k návrhu písemné vyjádření (ze dne 11. 3. 2009). V něm nejprve vytkl návrhu na zahájení kárného řízení formální nedostatky vycházející z předpokladu, že zákon č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců a státních zástupců (dále jen „zákon o řízení“), neobsahuje požadavky na náležitosti návrhu, a je tedy nutno podpůrně užít ustanovení trestního řádu o náležitostech a formě usnesení o zahájení trestního stíhání anebo obžaloby. Z tohoto hlediska považoval za matoucí tzv. právní větu návrhu, kterou považoval za kombinaci právní věty a dalšího popisu skutku, takže není zcela jasné, z čeho je vlastně kárně obviněná viněna.

Na to usoudil, že předmětem kárného řízení nebude jen údajná reakce na tvrzení, která jí prezentoval v rozhovoru autor článků pan J. K., ale zřejmě i samo tvrzení o stycích s určitými osobami označovanými za příslušníky kriminálního prostředí. Kárně obviněná popřela, že by přiznala (vyjádřila se či doznala) jakékoli styky s osobami v minulosti či současnosti označovanými za příslušníky kriminálního prostředí; ani v rovině tvrzení, ani v rovině důkazů nebylo uvedeno nic, co by nasvědčovalo tomu, že lze někoho z rodiny pana Antonína Běly označit za příslušníka kriminálního prostředí. Kárně obviněná připustila osobní kontakty s paní M. B. v letech 1985 - 1986 a epizodicky v roce 1995, v poslední fázi známosti již kontakty odmítala, přičemž neměla informaci o tom, co je nyní tvrzeno ve vztahu k panu A. B., případně o jeho zesnulém synovi.

Obsah rozhovoru s novinářem J. K. je reprodukován nepřesně, neboť věty kárně obviněné o splácení půjčky na dům a neochotě opustit svoji funkci nesouvisely s „přiznanými kontakty...“, ale s tím, že podle svého přesvědčení se nedopustila ničeho, proč by svou funkci měla opustit. Svůj postoj pak komentuje „ne zrovna šťastným způsobem“.

Kárně obviněná v rozhovoru považovala za nejpodstatnější tvrzení o tom, že úplatně propustila z vazby na svobodu některé osoby; k tomu se vyjádřila jednoznačně a odmítla jakékoliv porušení právních předpisů. Podle dostupných informací již orgány Policie České republiky prověřují informace publikované ve zmíněných článcích, přičemž buď se obvinění neprokáží, nebo bude zahájeno vůči kárně obviněné trestní stíhání. Pravidla fair procesu podle obhájce kárně obviněné vyžadují, aby před kárný senát předstoupila až v situaci, kdy bude údajné zneužívání pravomoci státní zástupkyně vyřešeno alespoň ve fázi zahájení trestního stíhání. Vzněl proto návrh na přerušení kárného řízení za použití § 15 odst. 1 zákona o řízení. V případě paralelního řízení kárného a trestního řízení vyjádřil pak opatrný předpoklad (slovy „bude zřejmě nezbytné“) ve vztahu k nutnosti dokazování obsahem příslušných trestních spisů, že kárně obviněná neporušila své pracovní či zákonné povinnosti při výkonu dozoru v trestních věcech, které jsou zmiňovány v inkriminovaných článcích.

Navrhovatelka k tomuto vyjádření zaujala písemně stanovisko dne 31. 7. 2009. Uvedla především, že zákon o řízení stanoví obsahové náležitosti návrhu na zahájení řízení ve svém § 9 odst. 2. Snahou navrhovatelky bylo v textu, na jehož spornou povahu poukazoval obhájce kárně obviněné, konkretizovat povinnosti, které měla kárně obviněná

porušit. V tzv. právní větě tedy nejde o další popis skutku nebo o popis jiného skutku, ale o konkretizaci porušených zákonných povinností a nesplněných zákonných požadavků.

S ohledem na obsah předmětného rozhovoru kárně obviněné s novinářem J. K. lze sotva uvěřit tomu, že o aktivitách B. nic nevěděla. Podstatné ovšem je, že za situace, kdy byly uveřejněny údaje o kontaktech B. s osobami označovanými za příslušníky kriminálního podsvětí a kdy sama kárně obviněná připustila opodstatněnost názoru, že by neměla být státní zástupkyní, učinila výrok uvedený v popisu skutku, tedy za jediný důvod, proč se ve funkci snaží udržet co nejdéle, označila potřebu splatit co největší část hypotéky. Úvahy o tom, co je třeba údajně prokázat, se tedy mívá s podstatou věci a spíše od ní odvádějí pozornost. Poté na konkrétní pasáži rozhovoru (závěrečné věty publikované v článku „Splácím dům, proto teď nemůžu rezignovat“) navrhovatelka dokládá, že důvod, pro který kárně obviněná odmítá opustit svou funkci, rozhodně není její přesvědčení, že se nedopustila ničeho, proč by měla svou funkci opustit, ale je vyjádřen právě v takovém kontextu, na který poukazuje popis skutku. Řízení o kárném provinění nikterak není podmíněno výsledkem prošetření případných podezření z trestné činnosti kárně obviněné – skutek, pro který byl návrh podán, nemá znaky trestného činu. I kdyby šlo ze strany kárně obviněné o nikoli vážně míněnou prezentaci hodnot, odpovědnosti za kárné provinění ji to nezabaví. Ocitla se totiž v situaci, kdy byla zejména ohrožena vážnost její funkce a důvěra v nestranný výkon její působnosti a jejím prostřednictvím tyto negativní důsledky zasáhly i státní zastupitelství. Tuto situaci svou skutečnou reakcí ještě zhoršila, když se v rozhovoru prezentovala jako osoba, pro niž jediným důvodem setrvávání ve funkci i za těchto okolností je snaha vydělat co nejvíc peněz na splacení hypotéky.

Z hlediska argumentace stran, s níž se musel Nejvyšší správní soud jako soud kárný vypořádat, je podstatný též obsah **závěrečného návrhu obhájce kárně obviněné ze dne 29. 9. 2009**. Přednesenou argumentaci lze reprodukovat již na tomto místě, neboť není závislá na posléze proběhlém dokazování. Závěrečný návrh v zásadě prohluboval argumentaci obsaženou již ve vyjádření obhájce ze dne 11. 3. 2009. Podstatou je zásadní kritika návrhu na zahájení kárného řízení stran nedostatku formulace vytýkaného skutku a jeho právního hodnocení. Obhájce kárně obviněné zdůraznil, že je třeba namítnout již pouze nesrozumitelnost právních norem, jichž se návrh na zahájení kárného řízení dovolával. Ustanovení § 24 zákona o státním zastupitelství uvádí podle obhájce poměrně rozsáhlý výčet aktivit, které jsou státnímu zástupci zapovězeny. Bylo by lze tedy, jak se obhájce domnívá, očekávat, že kárným proviněním bude porušení některého z uvedených zákazů či omezení, ale tak tomu zjevně není. Kárným proviněním je ve smyslu § 24 odst. 1 jakékoliv chování státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce. Tato konstrukce zákazů a omezení ve vztahu ke konstrukci deliktu (kárného provinění) podle obhájce téměř dosahuje hranice popření principu „nullum crimen sine lege“, zvláště s přihlédnutím k tomu, že výčet omezení je demonstrativní.

Návrh na zahájení kárného řízení však kladl kárně obviněné za vinu porušení ustanovení § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství. V tom případě však měl návrh, jak se obhájce kárně obviněné domnívá, přesně specifikovat, která skutková podstata deliktů uvedených v cit. ustanovení § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství pod písmeny a) – e)

měla být jednáním kárně obviněné naplněna. V této souvislosti obhájce poukázal na možný konflikt s ustanovením čl. 6 odst. 3 písm. a) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.), podle něhož má být každý neprodleně a v jazyce, jemuž rozumí, podrobně seznámen s povahou a důvodem obvinění proti němu.

Dále závěrečný návrh setrval na zásadním odmítnutí toho, že by kárně obviněná kdy přiznala kontakty s osobami v minulosti a současnosti označovanými za příslušníky kriminálního prostředí; takové kontakty naopak výslovně popírá.

Z hlediska konstrukce vytýkaného skutku dále závěrečný návrh obhájce návrhu na zahájení kárného řízení vytýkal nelogickou vazbu na druhý komponent vytýkaného skutku, a to na motivaci k setrvání ve funkci státní zástupkyně. Obhájce kárně obviněné dovodil, že z návrhu není zřejmé, zda pro posouzení závažnosti jednání kárně obviněné je významné, že u vědomí tvrzených kontaktů s osobami, o nichž má být veřejně známá příslušnost ke kriminálnímu prostředí, zdůraznila své odhodlání setrvat ve funkci státní zástupkyně, protože splácí hypotéku, resp. aby splatila z hypotéky co nejvíce, případně z ryze materiálních důvodů (jak shrnuje návrh na zahájení kárného řízení). Podle obhájce kárně obviněné by z logiky věci vyplývalo, že pokud by skutečně státní zástupce porušil své povinnosti zásadním způsobem, bylo by nerozhodné, z jakých motivů setrval ve funkci. Jinak řečeno, subjektivní vztah takového státního zástupce k setrvání ve funkci by byl irelevantní, neboť by ve funkci objektivně setrvat nemohl. Z tohoto důvodu považuje obhájce kárně obviněné za stěžejní pro posouzení, zda se klientka měla dopustit nějakého kárného provinění, prokázání první části za vinu kladeného skutku, totiž její údajný přátelský styk s osobami, které jsou označeny za příslušníky kriminálního prostředí. V tomto smyslu pak obhájce rozpracovává podrobně základní myšlenku obhajoby, jak byla prezentována již od počátku, a to, že je to novinář J. K., kdo axiomaticky v rozhovoru kárně obviněné předestírá, že osoby, s nimiž se v minulosti stýkala, byly „mafíány“, či „kriminálními živly“. Kárně obviněná sama podle obhájce na tento axiom v rozhovoru nikdy nepřistoupila a jasně se vůči němu vymezuje. Není tedy podložena formulace skutkové věty návrhu na zahájení kárného řízení o tom, že kárně obviněná udržovala kontakty s osobami v minulosti i současnosti považovanými za součást kriminálního prostředí. Obhájce polemizuje nadto i s tím, zda byly zmiňované osoby skutečně i v minulosti chápány jako příslušníci podsvětí, a vyslovuje domněnku, že je tak označuje až novinový článek vzešlý z inkriminovaného rozhovoru.

II.

Projednání kárného návrhu

Ústní jednání k projednání návrhu na zahájení kárného řízení proběhlo dne 16. a 29. 9. 2009.

Návrh byl podán včas (§ 9 odst. 1 zákona o řízení), subjektivní lhůta 6 měsíců k podání návrhu byla zachována (rozhovor se odehrál dne 7. 11. 2008, články v deníku Mladá fronta DNES byly publikovány 13. a 14. 11. 2008, návrh byl podán 10. 12. 2008),

lhůta pro zánik odpovědnosti z hlediska objektivního (dva roky) rovněž nebyla překročena, neboť ji nutno vztahovat k datu rozhovoru, který kárně obviněná poskytla novináři J. K. (7. 11. 2008); k délce objektivní lhůty srov. rozhodnutí zdejšího kárného soudu ze dne 16. 9. 2009, č. j. 12 Ksz 2/2009 – 55.

Výtky vůči formě a obsahu návrhu na zahájení kárného řízení může kárný senát poměřit pouze ustanovením § 9 odst. 2 zákona o řízení, jenž stanoví náležitosti návrhu. Tomuto ustanovení návrh vyhovuje, v tomto ohledu soud shledává návrh dostatečným a poukazy kárně obviněné na formální vadnost tohoto návrhu proto neshledává důvodnými. Byť kárný návrh mohl být z hlediska formálního i obsahového podán v přehlednější podobě, neshledal kárný senát, že by zavadával příčinu k takovým pochybnostem, jaké vznáší kárně obviněná. Rozhodující je vymezení skutku, přičemž kárný návrh jasně uvedl, které aspekty rozhovoru poskytnutého kárně obviněnou v časově specifikovaných okolnostech a místě novináři J. K. shledává z hlediska kárného provinění problematickými.

III. Skutková zjištění

Kárný senát Nejvyššího správního soudu je zavázán rozhodnout pouze o skutku, který je uveden v návrhu na zahájení kárného řízení (§ 220 odst. 1 tr. řádu per analogiam, § 25 zákona o řízení). Podstata skutku je určena účastí na určité události popsané v návrhu na zahájení řízení, z níž vzešel následek ohrožující chráněné zájmy. Soud není vázán popisem skutku ve smyslu slovního vyjádření ani právní kvalifikací. S ohledem na zásadu totožnosti skutku soud může pod vymezený popis skutku podřadit soudem zjištěné jednání kárně obviněné, přičemž některé skutečnosti mohou odpadnout a některé přibýt, neboť skutek, který je předmětem návrhu, projednává kárný soud v celé šíři. Soud je proto oprávněn do svých skutkových zjištění převzít i ty prvky skutku, které byly objasněny při ústním jednání, pokud se tím nemění podstata skutku. Poněvadž podstatu skutku lze spatřovat především v jednání a následku, který jím byl způsoben, bude totožnost skutku zachována, bude-li zachována alespoň totožnost jednání nebo totožnost následku (k aplikaci zásady totožnosti skutku ve vztahu ke kárnému řízení srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 6. 2005 ve věci sp. zn. I. ÚS 650/04).

Událostí popsanou v návrhu na zahájení řízení byl rozhovor, který kárně obviněná poskytla novináři J. K. dne 7. 11. 2008 na půdě Nejvyššího státního zastupitelství. V tomto ohledu jsou tedy nedůvodné pochybnosti vyjádřené kárně obviněnou písemně i při ústním jednání o tom, co je kárně obviněné kladeno za vinu; v žádném případě to nejsou její postupy jako dozorující státní zástupkyně. To, že mezi skutkem, který je kladen kárně obviněné za vinu v kárném řízení, a prověřováním konaným orgány Policie České republiky není žádná taková souvislost, jež by zavadávala byť jen pochyby o spravedlivém procesu, bude-li kárné řízení pokračovat nezávisle na trestním, bylo ozřejmeno sdělením státního zástupce vykonávajícího dozor nad trestním řízením v trestní věci vedené pod sp. zn. ZN 1532/2009 u Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích ze dne 21. 9. 2009 č. j. ZN 1532/2009 - 489. Z tohoto sdělení kárnému soudu plyne, že přípravné

řízení je vedeno ve stadiu prověřování (§ 158 tr. ř.) u policejního orgánu Policie České republiky, Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality, služby kriminální policie a vyšetřování, expozitury Brno, ve věci podezření ze spáchání trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele, trestného činu úplatku a trestného činu podplácení, přičemž skutkově prověřované jednání se týká výkonu dozorové činnosti státního zástupce na Městském státním zastupitelství v Praze ve vztahu ke konkrétním osobám v procesním postavení obviněných, u nichž byl vykonáván dozor nad přípravným trestním řízením. Kárný senát tedy vyhověl návrhu obhájce kárně obviněné na doplnění dokazování o vyjádření orgánu činného v trestním řízení k těmto skutečnostem. S ohledem na to, že bylo prokázáno, že neexistuje žádné „překrývání“ trestního a kárného řízení, kárný soud neshledal žádné důvody pro vyhovění návrhu uplatněnému v písemném vyjádření kárně obviněné na přerušení řízení, ani návrhu - byť poněkud nejasně vznesenému - na dokazování konkrétními trestními spisy, v nichž kárně obviněná vykonávala funkci dozoru nad přípravným řízením, neboť v kárném návrhu není obsaženo žádné tvrzení ve vztahu k plnění povinností kárně obviněnou při výkonu dozoru nad přípravným řízením v době, kdy vykonávala funkci na Městském státním zastupitelství v Praze (není tady proto žádná souvislost s předmětem kárného řízení). Pokud se v rozhovoru zmiňují skutečnosti, které mohou tvořit předmět procesních postupů orgánů činných v trestním řízení, kárný senát od nich zcela odhlédl a oddělil jakékoliv kontextuální souvislosti těchto skutečností od skutku, jak byl vymezen návrhem na zahájení kárného řízení.

Skutečnost, že se rozhovor mezi kárně obviněnou a novinářem J. K. odehrál, je jasně prokázána (výpovědi kárně obviněné a svědeckou výpovědí J. K.). K žádosti o rozhovor vedl novináře dlouholetý zájem o organizovaný zločin, přičemž A. B. považoval za jednu z významných postav podsvětí začátku 90. let, a dále poznatky z rozhovoru s R. V. a M. B. O své motivaci vypověděl J. K. jako svědek. Obsah rozhovoru nahrával jak novinář, tak kárně obviněná (i když ta nikoli v celém rozsahu). To, že obsahem rozhovoru měly být vztahy kárně obviněné k rodině B., potvrdila ve výpovědi i kárně obviněná, jakož i skutečnost, že jí novinář J. K. předem řekl, že chystá nějaký větší článek. Obsah rozhovoru a jeho průběh v délce 75 min. byl prokázán bez jakýchkoli pochybností (nahrávka rozhovoru na CD disku, kterou poskytl novinář J. K. navrhovatelce, byla k důkazu přehrána a při ústním jednání vyslechnuta). Kárně obviněná o autorizaci chystaného článku předem nežádala (jak plyne z její výpovědi před kárným senátem). Obsah článků, které vyšly 13. 11. 2008 v Mladé frontě DNES pod nadpisy „Státní zástupkyně se přátelila s rodinou mafiána“, „Splácím dům, proto teď nemůžu rezignovat“, „Znala mafiány. Pouštěla je z vazby?“ a dne 14. 11. 2008 „Pustila je z vazby, kradli dál“ byl rovněž nepochybně prokázán (čtením novin Mladá fronta DNES z 13. 11. a 14. 11. 2008). V obsahu publikovaných článků se obsah rozhovoru odráží jen částečně; pro publikaci byla použita jen menší část výpovědi, které kárně obviněná v rozhovoru učinila.

Účast na rozhovoru ze strany kárně obviněné (ve vztahu ke skutku vymezenému návrhem na zahájení kárného řízení) spočívala v obsáhlém líčení jejího vztahu k M. B. a A. B., a to od počátku jejich vzájemného přátelského vztahu datovaného k roku 1985, přičemž prvotní přátelský vztah navázala kárně obviněná s A. B. Tyto vztahy byly v rozhovoru popisovány velmi podrobně. Sama kárně obviněná (bez známky jakéhokoli psychického

nátlaku či jiné formy působení, která by se mohla odrazit na jejím vyjadřování, jež nese nejen prvky obecného jazyka, ale místy až nádech jisté vulgárnosti – opakovaně se o sobě vyjadřuje například slovy: „...já idiot, magor...“ až po závěrečné sebehodnocení: „... já jsem byla blbá...“ nejen že obsáhle líčí, jak to mělo být (či nebýt) s jejím intimním vztahem k A. B., ale také podrobně uvádí, o čem při setkáních s M. B. nejen v 80. letech, ale až do poloviny 90. let rovněž hovořily (kromě společných zájmů v oblasti magie, magického působení kamenů a poezie).

Tak například hovořila o A. B., jak ho poznala jako „černého taxikáře“ v polovině 80. let. Při tomto líčení událostí užívá výrazů, že A. B. byl „štráda“, měl „glanc a styl“, přičemž na poznámku novináře, že byl mafián, odpovídá kárně obviněná: „*To on asi byl*“ (4.02. minuta záznamu). Když posléze hovoří o svém sňatku v roce 1988 (a v návaznosti na to na nutnost přerušit styky s B., neboť později uvádí, že její tehdejší manžel nepovažoval její kontakty s B. za vhodné), o pověsti B. říká: „...*bylo nepředstavitelné se stýkat s B. ...ona prodávala podprsenky na poutích, on po nocích jezdil.....o ostatním se šeptalo.*“ (11. minuta záznamu).

Poté v rozhovoru udává, že B. 10 let neviděla (do roku 1996). Po připomínce novináře, že vedla smuteční řeč na pohřbu syna B. M., který zemřel dříve, vzápětí uvedla: „...*to nás velmi sblížilo, on fetoval, to jsem tam byla dost často...*“ (12. minuta záznamu). K smrti syna B. M. kárně obviněná ostatně později dodává: „*M....byla přesvědčená, že mu lidi od M. dali čistej herák...nás to tak utužilo...*“ (25. minuta záznamu), a dodává, že M. B. řekla, že ho (M. – pozn. kárného soudu) nechá zastřelit, na což jí kárně obviněná podle svých slov řekla: „*M., magore...co si neuděláš sama...*“

Dále v hovoru rozvádí názor, že se M. B. zřejmě domnívala, že kárně obviněná nějak spolupracovala s lidmi okolo M. (kterého M. B. vinila ze smrti svého syna), protože v knize o M. je fotografie ženy, která je kárně obviněné velmi podobná, a odtud patrně měly plynout některé akce namířené proti kárně obviněné. Doslova uvádí: „*Ta M. mě musí zabít...mají asi vysoko do žlabu...jinak mě nechá něčím přejet...*“ (26. – 27. minuta záznamu).

O své vědomosti o konfliktech synů B. se zákonem říká: „*Ona mi pouštěla, jak on jí nabrál ve výkonu trestu ... píseň ... přišla, aby si daly dvojčičku, protože J. přišel domů...*“ (32. – 33. minuta záznamu).

Nato novinář vedoucí rozhovor reaguje: „*Vytváří to problematický obraz ... státní zástupkyně měla kontakt s touto rodinou...*“. Kárně obviněná pak reaguje: „*Mně jezdí mráz po zádech ... ráčím sebou seknout až odejdete...*“ (34. minuta záznamu). Vzápětí dodává: „*Neměla jsem pocit, že jsou to mafiáni...*“, načež k připomínce novináře, co si myslela, když B. kdosi zničil půl domu střelou z ručního protitankového granátometu (pancéřové pěsti), reagovala: „*Jo, jo, jo ... M. mi říkala, že to byla pomsta nějaký mafie cizojazyčný..., protože je mladej udal ...*“ (35. minuta záznamu). V návaznosti na tento výrok naráží novinář na souvislosti, jak nahlíží veřejnost na styky politiků s kriminálním prostředím: „*Vy jste státní zástupkyně...*“, načež kárně obviněná konstatuje: „*Je to brozný, když mi to takhle řeknete...*“ (36. minuta záznamu). A opět po chvíli: „*Já jsem nezaznamenala ten posun za těch deset let...*“ Novinář připomíná: „*Ani ta pancéřová pěst?...*“ Na což kárně obviněná připouští: „*Já jsem ty styky začala omezovat...*“ (39. minuta záznamu). A dále: „*Nějakej P....o tom mluvila, když od*

nich odešel,...přiklonil se na nějakou nesprávnou stranu ...nesmírná kolize s tím M....“ (42. minuta záznamu; řeč byla o P. Š. – pozn. kárného soudu).

Dále například na poznámku novináře: *„Z mého pohledu jste měla dost indicií, že jste v konfliktu, ne se s nima přátelit. Jak to vypadá....“*, kárně obviněná odpovídá: *„...já jsem se s nima přestala stýkat před 8 lety...“ (44. – 45. minuta záznamu).*

K otázce novináře, zda nemá pocit, že ji ty skutečnosti diskvalifikují, říká: *„Když si vezmu tu mediální známost ... informace byly nedostupné ... styky jsem ukončila před osmi lety ... s posunem času a sumou informací mi vstávají vlasy hrůzou jako Vám ... je to v jiném světle...“ (47. – 49. minuta záznamu).* A opět: *„Já jsem byla blbá...“ (53. minuta záznamu).*

O okolnostech svého odchodu z Prahy uvádí: *„On mrtvej, tohleto ... ten mladej furt něco ... nebudu se vyhybat a utíkat – já půjdu pryč z Prahy...“ (61. minuta záznamu).*

Další stěžejní výroky jsou již obsaženy věrně v článku „Splácím dům, proto teď nemůžu rezignovat“, například: *„Vy jste mi správně připomenul ... celou tu sumu. I s tím kodexem, že je to nepřijatelné... Vypadá to strašně ... mně nemusíte domlouvat, já jsem uvnitř už sesypaná... Vnitřně si připadám jako slušný člověk. Ale jak to vidíte - máte pravdu. Vedle sebe to neobstojí...“* Na reakci novináře, že kdyby přišel k soudu a žaloval ho člověk, který je od B., přijímal by trest velmi obtížně, odpověděla: *„Věřím, věřím ... nemůžu si to ve své situaci dovolit, musím splácet hypotéku, budu se muset nechat vyhodit. Budu muset dělat všechno pro to, aby to bylo co nejdéle, abych toho splatila co nejvíce.“* „Se vši úctou, tohle je zdrcující důvod zůstat v pozici na Nejvyšším státním zastupitelství.“ „Je“.

Autenticita zvukového záznamu rozhovoru nebyla v řízení zpochybněna.

Kárný senát Nejvyšší správního senátu má za prokázané, a to pouze z vlastních výroků kárně obviněné v rozhovoru vedeném s novinářem J. K. dne 7. 11. 2008, že kárně obviněná obsáhle hovořila o svých přátelských vztazích s A. a M. B., a to počínaje rokem 1985, s M. B. hovořila v polovině 90. let o smrti jejího syna M., a o údajném podílu F. M. na jeho smrti v důsledku předávkování drogami, o tom, že za útokem pancéřovou pěstí na dům B. měla stát cizojazyčná mafie, protože je syn B. udal, o tom, že B. byli v nesmírné kolizi s M. kvůli tomu, že „od nich“ odešel P. Š., věděla o konfliktech se zákonem obou synů B. (s M. B. šla „na dvojčičku“, když byl některý z nich propuštěn z výkonu trestu), věděla, jakou smrtí zahynul A. B. (zavražděn v roce 1996). Styky s nimi (s M. B.) přerušila podle vlastních slov v roce 2000 – „já jsem se prostě bála“ - uvedla ve výpovědi před kárným senátem. Již od začátku rozhovoru, pokud jí byl novinářem připomenut souhrn událostí z první poloviny 90. let (smrt M. B., útok pancéřovou pěstí, konflikty B. s M., smrt A. B., konflikty synů B. se zákonem) připouštěla, že se o nich „šeptalo“, až po jasné vyjádření, že to „byla silná káva“. Na dotazy novináře, jak může asi veřejnost, která se všechny tyto skutečnosti dovídá v rámci opakovaně publikovaných reportáží, rozhovorů a publikací o organizovaném zločinu (články publikované 13. 11. 2008 v deníku Mladá fronta DNES byly kupř. doprovázeny „medailonem“ o A. B. s textem: *„Bývalý taxikář a vekslák, poprvé byl odsouzen už za komunismu. V cele strávil 3,5 roku. Po revoluci se spolu se svým společníkem F. M. vyhoupl na vrchol české galerky. Policie jej podezírala ze zorganizování nejméně tří vražd a několika únosů. B. přežil několik atentátů, kdosi mu kupříkladu vystřelil pancéřovou pěst do domu, ve kterém bydlel. Zavražděn byl v roce 1996, hlavním podezřelým je dodnes F. M.“* a

fotografií z pohřbu M. B., kde je zachycena i kárně obviněná), důvěřovat integritě kárně obviněné jako státní zástupkyně a její nestrannosti, jasně připouští, že si je vědoma, že „*to byla silná káva..., že to vypadá brozně... to vypadá strašně...je to nepřípustné...vedle sebe to neobstojí...*“. Přesto zdůvodňuje své setrvání ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství potřebou zaplatit hypotéku na domek, který si koupila, výrokem: „*Budu muset dělat všechno pro to, aby to bylo co nejdéle, abych toho splatila co nejvíce*“.

Vedle písemného vyjádření se kárně obviněná k návrhu na zahájení kárného řízení obsáhle vyjádřila při ústním jednání.

Z výpovědi kárné obviněné plyne, že podle jejího názoru nemůže výrok o tom, že potřebuje splácet hypotéku a „*bude muset udělat všechno pro to, aby to bylo co nejdéle a aby zaplatila co nejvíce*“ vzbudit důvodné pochybnosti o její odbornosti, odpovědnosti, nestrannosti a spravedlivosti při výkonu funkce, ani nemá povahu chování zapovězeného zákonem. Připustila, že se stýkala s rodinou B., a to mezi lety 1985 a 1989 a pak v době okolo smrti jejich syna M. v roce 1995; své styky s nimi přerušila proto, že se začala bát, když A. B. zastřelili a rozbili mu část domu. Ke svým stykům s B. zdůraznila, že jde o jednání v minulosti dávno ukončené, a to před více než deseti lety. Je to jednání, které kdyby bylo kárným proviněním, tak už je 4x promlčeno. Toto promlčené jednání není dle jejího názoru možno aktualizovat k datu, kdy se k němu vyjádřila v rozhovoru tak, aby ji mohlo diskvalifikovat pro výkon funkce státního zástupce v roce 2009 – takovýto postup považuje za snahu obejít ustanovení § 9 odst. 1 zákona o řízení.

Kárně obviněná namítá, že její tvrzení o povinnosti splácet hypotéku je navrhovatelkou hodnoceno jako škodlivé proto, že zhoršilo rozhořčení veřejnosti, ke kterému došlo nad obsahem článků v listopadu 2008, a proto, že sama naznačila, že by měla rezignovat.

K tvrzení navrhovatelky, která má za to, že kárně obviněná sama nahlédla, že musí odejít a že nemůže působit jako státní zástupkyně, kárně obviněná tvrdí, že s J. K. setrvali na opačných pozicích a nedospěli při skutkovém hodnocení ke shodným hodnotícím soudům ohledně její způsobilosti vykonávat funkci státního zástupce. Pokud jde o její tvrzení, že to vedle sebe neobstojí, kárně obviněná jím údajně směřovala k tomu, jaký je její názor na výkon soudnictví. Kárně obviněná dále tvrdí, že tím byla vyjádřena její domněnka, že člověk má právo na to, aby o vině a trestu nerozhodovali zločinci, není to však připuštění, že by ona sama byla oním zločincem, ale jen hodnocení toho, že si to lidé mohou myslet. Kárně obviněná je přesvědčena, že tato její odpověď v rozhovoru není doznáním k nevhodnému chování.

Dále kárně obviněná připouští, že je nesporná příčinná souvislost mezi obsahem zveřejněných článků a následkem, kterým je ohrožení vážnosti funkce státního zastupitelství a důvěry v ně. Není však srozuměna s tím, že by obsah zveřejněných článků byl kryt jejím zaviněním, neboť neměla možnost ovlivnit obsah a vyznění těch článků. Kárně obviněná nesouhlasí s tím, jak byl navrhovatelkou uchopen výklad § 28 zákona o státním zastupitelství, že ke kárnému provinění může dojít za situace, kdy jsou zveřejněna jakákoliv tvrzení prezentující ve špatném světle práci a soukromý život státního zástupce, a způsobila tak ohrozit jeho pověst, aniž by bylo prokázáno, že jde o skutečnosti pravdivé.

Negativní dopad takové zprávy nemůže založit odpovědnost státního zástupce za kárné provinění, protože není zaviněným jednáním.

Pokud se vyjadřuje k obsahu publikovaného rozhovoru, kárně obviněná jednak uvádí, že obsah jejích sdělení a rozhovoru nebyl ve své většině podkladem pro články, podkladem byly jenom skutečnosti podsunuté, účelově pojaté, jednak tvrdí, že k takovému „blekotání“ byla dovláčena a je to její chyba, neboť měla být prozíravější a radit se s lidmi, jejichž úsudku si váží. Dále uvádí, že jí její nadřízená bezprostředně po vyjití článků přísně zapověděla jakkoliv se k těmto událostem vyjadřovat jakoukoli formou.

Z výpovědi kárné obviněné bylo rovněž zjištěno, že věděla, že výsledkem tohoto rozhovoru bude nějaký článek koncipovaný novinářem, s nímž vedla rozhovor, ale myslela si, že on pochopí, že nemá zacházet „tak daleko“. Myslela si, že když všechny problematické skutečnosti ten novinář odkryje, že mu „hanba nedá“, aby to publikoval. Dále poukazuje na to, že důkazem, že nevěděla, že se v případě B. jedná o příslušníky kriminálního prostředí, je skutečnost, že šla na pohřeb jejích syna a tam se nechala vyfotografovat. Ve výpovědi pak připustila, že v článku přiznala, že cítí problém ve vztahu k integritě státního zástupce a parafrázovala názory své matky na obdobné situace, že slušnému člověku se to prostě nemůže přihodit. Proč to novináři řekla, v podstatě vůbec nedokáže vysvětlit.

Kárně obviněná věděla, že se její rozhovor s novinářem nahrává a s tímto nahráváním souhlasila, v návaznosti na publikované články nepodala žádnou žalobu na ochranu osobnosti ani nepodnikla jiné právní kroky.

O tom, že členové rodiny B. jsou řazeni mezi příslušníky podsvětí, kárně obviněná ví od roku 2005, kdy si přečetla knihu o M. (vypověděla před kárným senátem).

Autenticitu nahrávky rozhovoru kárně obviněná potvrdila (vedla, že nemá důvod o tom pochybovat), a to včetně výroku „*budu muset dělat všechno proto, aby to bylo co nejdéle, abych toho splatila co nejvíce*“, který pronesla v souvislosti se svým setrváním ve funkci.

Kárně obviněná uvedla, že si skutečně původně myslela, že stačí, aby bylo vysloveno podezření, a obviněný člověk má odejít do ústraní a vrátit se, až bude očištěn. Nyní si však myslí, že k takovému očištění nikdy nedojde. Proto hodlá ve své funkci setrvat.

O svém rozhovoru s novinářem informovala kárně obviněná svého nadřízeného ex post. Autorizaci rozhovoru si kárně obviněná předem nevymínila a novinář její následné prosbě o ni nevyhověl.

Pokud jde o obhajobu kárně obviněné obsaženou jednak v její výpovědi, jednak v závěrečném návrhu jejího obhájce, ve vztahu ke skutkovým zjištěním, pak kárný senát Nejvyššího správního soudu došel k závěru, že shora citovaná zjištění vážící se k okolnostem pořízení rozhovoru, jeho atmosféře a jeho obsahu, plynoucí z dokazování provedeného při ústním jednání (čtením článků, poslechem zvukového záznamu,

výslechem svědka J. K.), se nepodařilo kárně obviněné nikterak zpochybnit. Porovnáním obsahu rozhovoru s obsahem publikovaných článků uvedených ve skutkové větě tohoto rozhodnutí neshledal kárný senát žádné zásadní posuny významu či kontextu (žádá konkrétně v tomto smyslu také kárně obviněná – kromě obecného vyjádření – neuvedla). Novinář publikoval jen část obsahu rozhovoru, přičemž vyznění článků by bývalo mohlo být ještě ničivější, kdyby bylo užito formy i obsahu, které se v rozhovoru ze strany kárně obviněné vyskytly. Kárně obviněné není kladeno za vinu, že se v období od roku 1985 do roku 2000 (byť nikoli po celou tuto dobu nepřetržitě) stýkala se členy rodiny B., ani že věděla v době, kdy se stýkali, že se jedná o osoby pohybující se v kriminálním prostředí či snad jsou někteří dokonce jeho příslušníky. Tyto kontakty nejsou skutkem, který je jí kladen za vinu. Proto také neobstojí obhajoba stojící na tom, že by šlo o kárné provinění mnohokrát promlčené. Za vinu je jí kladeno, co řekla v rozhovoru s novinářem a v jakém kontextu (ve vztahu ke svému nynějšímu působení na Nejvyšším státním zastupitelství a k důvodům, pro které ve funkci setrvává, ačkoliv je si vědoma, jak informace o jejích kontaktech v minulosti působí na veřejnost), a proto se nejedná o jakési „obživení“ promlčeného skutku (kterým by případně mohly být nevhodné kontakty státní zástupkyně v minulosti samy o sobě). Osobní minulost si však každý člověk nese životem s sebou a provází jej, ať chce nebo nechce; rozhovory dané tisku o takové minulosti, ukáže-li se problematičtější, pak mohou mít pro osoby se zvláštním statutem z hlediska jim zákonem uložených povinností, jimiž jsou i státní zástupci, závažné právní následky (jak kárný soud dále bude analyzovat v právním hodnocení jednání kárně obviněné).

Ve vztahu k obsahu rozhovoru poukázala kárně obviněná na fakt, že s J. K. setrvali na opačných pozicích ohledně její způsobilosti vykonávat nadále funkci státní zástupkyně. Kárně obviněná tvrdí, že se k nevhodnému chování v rozhovoru nikterak nedoznala; chování kárně obviněné v minulosti ovšem není předmětem kárného řízení. Tento postoj se proto mívá zaznamenánými výroky, které kárně obviněná v průběhu rozhovoru opakovaně učinila: Vždy, když jí J. K. připomněl sumu událostí z první poloviny 90. let v rodině B. ve vztahu k tomu, jak může veřejnost v současnosti vnímat takový přátelský vztah státní zástupkyně k rodině, kde byla běžná strašlivá úmrtí, útoky pancéřovými pěstmi, hovory o mafiích, drogách, pomstě až za hrob ..., byť se tyto události odehrály před více jak deseti lety, reagovala jednoznačně: *„Je to strašné, je to hrozné, je to nepříjemné, jezdí mi mráz po zádech, vstávají mi vlasy hrůzou...“*. Sama argumentuje strachem, který se do ní pomalu vkrádal a byl - podle jejího tvrzení - až příčinou jejího odchodu z Prahy do Brna (paradoxem je, že strach státní zástupkyně z určitého prostředí v Praze vede k funkci na Nejvyšším státním zastupitelství v Brně, aniž v souvislosti s tímto služebním postupem zazní jediné slovo vůči nadřízeným o jedné z určujících motivací k tomuto služebnímu postupu - v tomto ohledu se také ukazuje, že ve vyjádření, které dala kárně obviněná nejvyšší státní zástupkyni dne 26. 11. 2008 k č. j. 10 SPR 11/2008 a ve kterém uvedla: *„Ohledně svého přidělení k Nejvyššímu státnímu zastupitelství v roce 2002 ...fakticky jsem projevila zájem o nabídku absolvovat stáž, která byla zaslána v té době všem krajským zastupitelstvím...“*, neuvedla celou pravdu, neboť v kárném řízení vyšlo najevo, že s vysokou pravděpodobností byl určujícím motivem ke změně služebního místa z Městského státního zastupitelství v Praze na Nejvyšší státní zastupitelství strach z pobytu v Praze - ve výpovědi před kárným senátem doslova uvedla: *„Skutečně jsem se bála, když někoho zastřelí a předtím mu urazí barák“*, a obdobně hovořila i v rozhovoru s J. K., že se

nechce schovávat po Praze po podloubích, a proto zvolila odchod do Brna. Obiter dictum kárný senát dodává, že si neumí představit, jak kárně obviněná s tímto strachem, jenž musel po celá léta poznamenávat její osobní i profesionální život, žila. O tom, že nejde zcela o události doby minulé, svědčí řada úvah, které kárně obviněná v rozhovoru vede na téma: Proč to ta M. (B.) dělá? – míněno tedy, proč po letech rozvíříje minulost? A odkud pak pramení obava kárně obviněné, že kdyby měla M. B. prostředky, nechá ji ... *“něčím přejet...”*? – to jsou ty ryze přátelské a zcela nevinné rozhovory a přátelství, které i po letech vedou k takovým obavám? Jak jinak pak hodnotit všechna citovaná vyjádření učiněná v rozhovoru s novinářem než jako vědomí nepřijatelnosti v očích veřejnosti (jak nahlíží kárně obviněná sama na sebe a jak sama sebe hodnotí není pro kárné řízení rozhodující, otázky svědomí a subjektivních náhledů na sebe sama nemůže kárné řízení vyřešit).

Určujícím pro charakteristiku jednání kárně obviněné je kontext, v němž vyslovila onu nespornou větu odůvodňující její setrvání ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství potřebou vydělat co nejvíc peněz na splacení hypotéky. Kárný senát má za prokázané, že oním kontextem bylo vědomí kárně obviněné, že důvěra veřejnosti ve státní zastupitelství jako instituci a vůči osobě kárně obviněné v jejím postavení státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství - za situace veřejného povědomí o kontaktech kárně obviněné s B. v minulosti (na prvním místě již samotného novináře, s nímž hovořila, a který tento svůj postoj již v průběhu rozhovoru jasně dával najevo) - bude moci být ohrožena. Výroky kárně obviněné v rozhovoru tento závěr kárného senátu zcela jasně potvrzují (*„Mně jezdí mráz po zádech, ráčím sebou seknout, až odejdete...”*).

Je to brozný, když mi to takhle řeknete ... vypadá to brozně ... vstávají mi vlasy brůzou jako Vám ... je to nepřipustné ... vypadá to strašně ... máte pravdu, vedle sebe to neobstojí ...“).

Obhajoba není přesvědčivá, ani pokud jde o styl a způsob vedení rozhovoru ze strany novináře J. K.; ze zvukového záznamu nejsou patrné žádné známky nátlaku, agresivity, novinář nekladal ani velké množství otázek, spíše čelil vodopádu slov ze strany kárně obviněné a opakovaně trval na tom, aby zhodnotila děje z poloviny 90. let v rodině B., aby se vyjádřila, jak je vnímala. Obsah novinových článků z 13. 11. 2008 pak odráží v zásadě přesně to, co kárně obviněná řekla, tedy není v nich žádný zřetelný posun ve významech, kontextech apod. Ostatně ve výpovědi kárně obviněná výslovně žádný výrok nepopřela, jen neurčitě hovořila o tlaku a psychickém vypětí a nezkušenosti s médii, jakož i nedostatku prozíravosti. To ovšem pro skutková zjištění nemůže mít určující význam. Ani popření významu hodnoty peněz v uspořádání hodnotových postojů kárně obviněné (obsažené ve výpovědi před kárným senátem) nemůže z hlediska skutkového vyvrátit to, co v rozhovoru skutečně řekla.

Kárný senát proto uzavírá, že jednání obsažené ve skutkové větě návrhu bylo prokázano, tedy že v inkriminovaném rozhovoru, jehož části byly publikovány v označených člancích v určené dny v určeném deníku, vyslovila kárně obviněná citovaný výrok (o potřebě splatit co nejvíce dluhu), a to v souvislosti se zdůvodněním svého setrvání ve funkci, ačkoliv připustila, že veřejnost může pochybovat o její důvěryhodnosti (zkráceně vyjádřeno).

V návaznosti na takto prokázané jednání byla dílčím způsobem upravena skutková věta, a to zcela v souladu se shora uvedenou doktrínou totožnosti skutku, neboť se jedná

pouze o úpravu okolností (kontextu), za nichž kárně obviněná vyslovila onu inkriminovanou větu, které vyšly najevo při dokazování v ústním jednání (kárně obviněná odůvodnila své setrvání ve funkci nutností splácet hypotéku, přestože - dokonce opakovaně - připustila, že veřejnost může jí přiznané přátelské kontakty s rodinou B., kteří jsou označováni veřejně v médiích za příslušníky kriminálního prostředí, vnímat v současné době jako potenciální ohrožení vážnosti a důvěryhodnosti její funkce, a tím i celého státního zastupitelství). Kárný senát považoval za postačující pro prokázání skutku, že kárně obviněná připustila, že veřejnost si v současnosti může vytvořit na základě publikovaných informací o jejích kontaktech s členy rodiny B. v minulosti takový obraz, který je s to ohrozit důvěryhodnost státní zástupkyně i instituce jako celku. Přitom kárný senát nemá žádný důvod pochybovat – jako jakákoli osoba setkávající se s veřejně publikovanými texty o roli A. B. v kriminálním prostředí poloviny 90. let, že jeho označení novinářem J. K. jako člena podsvětí má reálný skutkový základ (postačuje jen přehled událostí z poloviny 90. let, o kterých hovořila sama kárně obviněná, tedy smrt syna M. v důsledku údajného předávkování drogami a přesvědčení M. B. o podílu F. M. na této smrti, činnost druhého syna B. ve vztahu k cizojazyčným mafiím a v návaznosti na to útok pancéřovou pěstí na jejich dům, hovory o sporech mezi rodinou B. a F. M. („přeběhnutí“ P. Š.), vražda A. B. - a není třeba a nebyla třeba jakkoli v kárném řízení prokazovat další obsah řady veřejně dostupných prohlášení například orgánů Policie České republiky (tak kupř.v televizním pořadu Na stopě vysílaném ČT 1 dne 18.4.2007 mluvčí útvaru ÚOOZ Kosinová hovoří o A. B. jako o hlavě klanu ..., na zpravodajském serveru aktualne.centrum.cz jsou publikovány články novinářky S. S. z 25. 1. 2007 s nadpisem: „Vdova z podsvětí: Konce byly strašné“ (rozhovor s M. B.) a 19. 4. 2007: „Vdova z podsvětí se zlobí: Ukázali mrtvolu manžela“, kde úvodní věty jsou formulovány následovně: *„žila po boku krále podsvětí...manželka zavražděného šéfa pražského podsvětí...“*. Hodnocení vyjádřené novinářem J. K. v publikovaných článcích dne 13. 11. 2008 ve vztahu k roli A. B. v kriminálním prostředí 90. let tedy nejsou hodnoceními, která by se objevila na veřejnosti poprvé, ostatně sama kárně obviněná, byť popírala, že by jí cokoli z popsanych událostí naznačovalo, že je cosi „divného“ kolem této rodiny, na druhou stranu jednak sama vyslovuje ona již zmiňovaná slova, že to byla „silná káva“ a dále, že po publikování knih o F. M. (myšleny jsou nejspíše knihy novináře K.) již o kriminálním podtextu dějů okolo této rodiny nepochybovala ani kárně obviněná (ostatně proto také prchala z Prahy). Kárně obviněná tedy ve svých postojích není vůbec konzistentní a v žádném případě nemůže tvrdit, že až do rozhovoru netušila naprosto nic o velmi zvláštních okolnostech, v nichž rodina B. žila. Nicméně kárný senát nepovažoval z hlediska skutkového povědomost kárně obviněné o příslušnosti členů rodiny B. ke kriminálnímu prostředí v době, kdy se s nimi stýkala, za rozhodující (byť si neumí představit rozhovory o smrti syna v důsledku předávkování drogami a o úvahách pomstít tuto smrt třeba i vraždou, rozhovory o cizojazyčných mafiích, co spáchaly útok pancéřovou pěstí, přeběhnuvších bodygardech, „oslavy“ návratu syna z vězení, to vše jako součást kultivované dámské zábavy, jejíž středobod měl tvořit zájem o poezii, jak před kárným senátem kárně obviněná líčila svůj vztah s M. B.).

Kárný senát proto nepochybuje, že takto v rozhovoru vytvořený obraz styků kárně obviněné s členy rodiny B. na pozadí nezpochybnitelných faktických událostí je s to ve veřejnosti (ať již reprezentované přímo novinářem J. K. nebo vnímané jako kdokoliv, kdo měl, má či bude mít možnost se seznámit s takovýmto obrazem)

vzbudit důvodné pochybnosti o vážnosti a důvěryhodnosti kárně obviněné jako státní zástupkyně; zcela stěžejní pak je, že tento závěr v rozhovoru připustila, a to zcela jednoznačně, i sama kárně obviněná.

Ve skutkové větě také bylo vyjádřeno, kterou právní povinnost státního zástupce kárně obviněná porušila; jde o náležitost skutkové věty za situace, kdy skutková podstata kárného provinění spočívá v porušení zákonem stanovené povinnosti. Skutková zjištění se váží k ustanovení § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství v těch jeho částech, které ukládají státnímu zástupci vystříhat se všeho, a to jak v životě soukromém, tak při realizaci politických práv, co by mohlo ohrozit vážnost funkce státního zástupce nebo státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný výkon působnosti státního zastupitelství nebo státního zástupce. Kárný senát však neshledal porušení povinností ve vztahu k § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství, tedy jednání kárně obviněné nebylo podle názoru kárného senátu způsobilé vyvolat pochybnosti v oblasti odbornosti a dodržování principů při výkonu funkce (tedy i z hlediska možného ohrožení důvěry v odborný výkon funkce v odstavci 2 cit. ustanovení).

IV. Právní kvalifikace

Kárně obviněná vykonává funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství. Určující působností státního zastupitelství je zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do jeho působnosti, tedy na prvním místě je orgánem veřejné žaloby v trestním řízení a plní další úkoly vyplývající z trestního řádu (§ 1 odst. 1, § 4 odst. 1 písm. a) zákona o státním zastupitelství). Slibem, který státní zástupce skládá do rukou ministra spravedlnosti, se zavazuje mimo jiné k tomu, že i v soukromém životě bude chránit důstojnost svého povolání (kárný soud si je vědom, že kárně obviněná skládala při svém opětovném návratu do řad státního zastupitelství v roce 1995 slib jiného znění, avšak obdobného obsahu).

V § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb. a zákona č. 192/2003 Sb., se ukládá státnímu zástupci, aby při výkonu své funkce, ve svém osobním životě i při výkonu svých politických práv se vystříhal všeho, co by mohlo vzbuzovat důvodné pochybnosti o dodržování povinností uvedených v odstavci 1 (tj. povinnosti odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví; zejména je povinen postupovat odborně, svědomitě, odpovědně, nestranně, spravedlivě a bez zbytečných průtahů; jakýkoli vnější zásah nebo jiný vliv, jehož důsledkem by mohlo být porušení některé z těchto povinností, musí odmítnout), ohrozit vážnost funkce státního zástupce nebo vážnost státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný a odborný výkon působnosti státního zastupitelství nebo státního zástupce. Dále se uvádí demonstrativní výčet zodpovězených jednání.

Podle § 27 zákona o státním zastupitelství je státní zástupce odpovědný za kárné provinění.

Kárným proviněním je (§ 28 zákona o státním zastupitelství, ve znění zákona č. 14/2002 Sb. a zákona č. 192/2003 Sb.)

- zaviněné porušení povinností státního zástupce,
- zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž ohrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.

K závěru, že tato skutková podstata kárného provinění byla naplněna (příčemž kárný senát považuje obsah ustanovení § 28 zákona o státním zastupitelství za dvě skutkové podstaty ve vztahu speciality, kdy speciální podstatou je zaviněné porušení povinností státního zástupce, která ve znaku nemá poruchový či ohrožovací následek – což je typická úprava pro řadu tzv. jiných správních deliktů, zatímco podstatou obecnou jakékoliv zaviněné chování nebo jednání, jež povede k uvedenému ohrožovacímu následku), je třeba naplnění všech jejích znaků (objektu, objektivní stránky, subjektu a subjektivní stránky) včetně materiální stránky kárného provinění.

V případě kárného provinění spočívajícího v zaviněném porušení povinností státního zástupce, o kteréžto provinění v posuzované věci podle názoru kárného senátu jde, se jedná o typickou skutkovou podstatu blanketní, neboť se dovolává jiné normy (normy upravující povinnosti státního zástupce). Takovou normou je na prvním místě shora cit. ust. § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství a v něm zakotvená povinnost vystříhat se všeho (a to za jakýchkoli okolností), co by mohlo ohrozit vážnost funkce nebo instituce anebo důvěru v nestranný výkon působnosti. Pochybnosti vznesené v rámci obhajoby o ústavnosti takovéto skutkové podstaty kárný senát nesdílí, byť je si zcela vědom úskalí, která taková koncepce disciplinárního deliktu přináší (ve sféře tzv. jiných správních deliktů jde však o konstrukci zcela běžně používanou, snad s tím rozdílem, že skutková podstata obvykle – i když ne vždy – přímo uvádí ustanovení zákona, při jehož porušení bude delikt spáchán.). Ustanovení § 28 zákona o státním zastupitelství spojuje kárné provinění s porušením povinností státního zástupce; kárný návrh poukázal na povinnosti specifikované v § 24 odst. 1 a 2 zákona o státním zastupitelství, přičemž kárný senát v souvislosti s průběhem dokazování dovodil – jak uvedeno shora -, že v posuzované věci byla porušena povinnost vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit - volně řečeno - vážnost funkce a důvěru v nestranný výkon funkce. Jedná se o povinnost, kterou členové resortu justice v širším pojetí mají zakotvenu snad ve všech justičních systémech (francouzsky například označovaná jako „devoir de réserve“).

Objektem kárného provinění je zájem na důvěře veřejnosti v autoritu a nestrannost výkonu funkce státního zástupce a jeho prostřednictvím státního zastupitelství jako instituce. Je to pochopitelné - jen důvěryhodný státní zástupce, o jehož autoritě a nestrannosti nelze pochybovat, jenž nezavdává pražádnou příčinu k pochybám o obrazu a integritě profese, může reprezentovat stát při ochraně veřejného zájmu v trestním řízení. Důvěra veřejnosti v tyto hodnoty musí být chráněna před jakýmkoli ohrožením i prostřednictvím povinností uložených státnímu zástupci, a to i takových, jež znamenají pro něj významná omezení v osobním životě i při výkonu politických práv. Taková omezení práv v rovině ústavní ostatně předvídá – pro výkon funkce státního zástupce –

především čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností). Pro realizaci politických práv, z nichž v projednávané věci na prvním místě nutno uvést svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod, je třeba pamatovat na omezení speciální. V případě zmíněného čl. 17 Listiny základních práv a svobod jde o omezení obsažené v jeho odstavci čtvrtém, podobné omezení lze nalézt v mezinárodněprávní úpravě v čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“). Statut státního zástupce jako účastníka systému soudní moci (v širším slova smyslu) se odvíjí od jeho speciální působnosti ve vztahu k státní moci: jeho úlohou je podílet se na výkonu spravedlnosti. Proto je vybaven zvláštními (výjimečnými) oprávněními a postavením, jež garantuje jeho nestrannost. Na straně druhé si pak státní zástupci musejí být vědomi své odpovědnosti, neboť jsou těmi, kteří vybaveni výjimečnými pravomocemi, mohou se dotýkat všeho základního, co utváří lidský život: rodiny, práce, obchodních, ekonomických či sociálních vztahů, svobody. Vyjádřeno slovy Ústavního soudu (usnesení ze dne 24. 8. 2005 ve věci sp. zn. IV. ÚS 260/04): *„Ústavní soud ... připomíná, že je s ohledem na řádné fungování demokratického právního státu třeba, aby funkce ve vrcholných orgánech státní moci, mezi něž Nejvyšší státní zastupitelství nepochybně patří, vykonávaly pouze osoby s vysokou morální integritou, vědomé si vysoké míry své osobní odpovědnosti, jež je s jejich postavením spjata, a odhodlané vykonávat své povinnosti výhradně v souladu s principy právního státu a svým svědomím.“*

Objektivní stránka kárného provinění bude naplněna, pokud státní zástupce poruší svou povinnost zdržet se, vystříhat se všeho..., tedy bude jednat takovým způsobem, že toto jednání by mohlo ohrozit důvěru ve vážnost funkce nebo důvěru v nestranný výkon funkce (§ 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství). Následek je tedy prostřednictvím definice jednání popsán jako tzv. abstraktní ohrožení (srov. „by mohl ohrozit“). Rozhodující pro naplnění objektivní stránky kárného provinění tedy bude charakter samotného jednání, které bylo kárně obviněné prokázáno, a které je typicky (abstraktně) nebezpečné.

V řízení před kárným senátem Nejvyššího správního soudu bylo prokázáno, že kárně obviněná poskytla rozhovor všeobecně známému novináři, který se zajímá dlouhodobě o organizovaný zločin, a v tomto rozhovoru zdůvodnila své setrvání ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství výlučně hmotným (pekuniárním) zájmem, ačkoli si byla vědoma (nepochybně to připustila), že veřejnost, jež se seznámí (seznámila) s její osobní minulostí, by mohla důvodně pochybovat o vážnosti její funkce a důvěryhodnosti výkonu působnosti svěřené státnímu zástupci. Takové jednání podle názoru kárného senátu Nejvyššího správního soudu bylo v rozporu s povinností vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit chráněné hodnoty, a naplnilo tak objektivní stránku kárného provinění. Jakou důvěru a respekt může vzbuzovat státní zástupce, který veřejně prohlásí, že přes vědomí, že veřejnost nebude schopna akceptovat jeho komplikovanou osobní minulost (před kterou dlouhodobě sám prchá), setrvá ve funkci na vrcholu soustavy státního zastupitelství, aby mohl dále splácet své finanční závazky? Tedy učiní veřejně ze svého působení v orgánu státu, jenž má shora popsané atributy, jen prostředek k materiálnímu zajištění, to vše v kontextu – obecně vzato – veřejně sdělovaných podrobností o osobních vztazích, které se v současnosti musí veřejnosti jevit jako velmi pochybné.

Verbální charakter posuzovaného kárného provinění vyžaduje od kárného senátu podrobnějšího posouzení, neboť povinnost „vystříhat se všeho...“ zasahuje v projednávání věci i svobodu projevu jako zásadního politického práva, které nepochybně přísluší i státnímu zástupci jako každému občanu. Kárný senát je dalek toho vykládat tuto povinnost jako povinnost mlčet, jestliže se novinář obrátí na státního zástupce se žádostí o vysvětlení některých okolností v jeho osobním životě. I na tomto místě je však nutno mít stále na paměti, že objektem disciplinárního deliktu je chránit důstojnost, nestrannost, autoritu, důvěryhodnost a vážnost státního zástupce a soustavy státního zastupitelství. V tomto ohledu se kárný senát Nejvyššího správního soudu inspirovat závěry Evropského soudu pro lidská práva v jeho bohaté judikatuře k čl. 10 Úmluvy; nejprve je třeba připomenout, že Evropský soud pro lidská práva považuje státní zástupce (veřejné žalobce, prokurátory) za součást justice v širším slova smyslu (srov. rozsudek ze dne 13. 11. 2008 ve věci *Kayasu proti Turecku*, číslo stížnosti 64119/00 a 76292/01, § 77 a § 91 a tam citovaná prejudikatura), pročez pro ně platí zásada vyslovená již v případě *Wille proti Lichtenštejnsku* (rozsudek ze dne 28. 10. 1999 ve věci *Wille proti Lichtenštejnsku*, číslo stížnosti 28396/95, § 64) osoby působící v oblasti justic, totiž, že pro ně povinnosti a odpovědnost nabývají zcela zvláštního významu: „...vskutku lze oprávněně očekávat od osob v justičních funkcích, že budou svou svobodu projevu užívat se zdrženlivostí pokaždé, kdy by mohla být ohrožena autorita a nestrannost soudní moci“ (pozn. překlad kárného soudu). Právo na svobodu projevu pak musí ustoupit právu na spravedlivý proces, jehož imanentní součástí je nestrannost orgánu povolaného rozhodovat o právech a povinnostech (k tomu srov. rovněž rozsudek ze dne 16. 9. 1999 ve věci *Buscemi proti Itálii*, číslo stížnosti 29569/95).

Kárně obviněná jako státní zástupkyně působící v nejvyšší složce soustavy státního zastupitelství poskytující rozhovor novináři, který předem jasně deklaroval svůj zájem publikovat určité skutečnosti z jejího osobního života mající z dnešního pohledu vztah ke stavu organizovaného zločinu v naší zemi, musela být schopná posoudit, jaké konsekvence její vyjádření mohou vyvolat. Po více než třiceti letech působení ve sféře státního zastupitelství musela nepochybně vnímat křehkou rovnováhu striktní povinnosti zákonem stanovené zdrženlivosti ve všech směrech, tedy i vůči svobodě projevu, která jí jinak nesporně přísluší jako každému jinému občanu. Kárně obviněná měla právo v rozhovoru s novinářem vysvětlit veřejnosti okolnosti svých přátelských vztahů s členy rodiny B. a uvést tyto okolnosti na pravou míru (jak také vysvětlovala svůj záměr, s nímž rozhovor poskytla, ve své výpovědi před kárným senátem), ba dokonce s cílem předejít možným zkreslením a negativním důsledkům pro obraz státního zastupitelství. Křehkost či snad až delikátnost posuzované situace se však projeví v okamžiku, kdy si uvědomíme, že kárně obviněná nebyla obviněna pro to, že by snad byla nezdrženlivá v projevech o třetích osobách, či o soustavě státního zastupitelství anebo snad o případech, které jí byly svěřeny, ba ani proto, že hovořila otevřeně a podrobně o svých přátelských vztazích s členy rodiny B. v určitých časových úsecích svého života, nýbrž že tato nezdrženlivost se dotýkala výroků o její motivaci pro setrvání ve významné funkci na vrcholu soustavy státního zastupitelství, o jejím hodnotovém řádu, a to v kontextu vlastního náhledu na veřejností zpochybnitelný obraz soukromého života v minulosti. Jestliže jsou to pak takové postoje a takové hodnotové řády, které transformovány ve veřejný projev jsou s to otrávit důvěrou veřejnosti v autoritu a důvěryhodnost soustavy státního zastupitelství, a tedy i v nestrannost při výkonu působnosti státního zastupitelství, jako součásti spravedlivého

procesu vůbec, pak takové omezení svobody projevu realizované prostřednictvím povinnosti zdrženlivosti shledává kárný senát Nejvyššího správního soudu nezbytným v demokratické společnosti; takový zásah shledává kárný senát přiměřený sledovanému cíli a důvody pro jeho ospravedlnění jsou relevantní a dostatečné.

V této souvislosti je ještě nutno poznamenat, že kárný senát shledává porušení povinnosti zdrženlivosti (uložené § 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství v intencích uvedených ve skutkové větě rozhodnutí) ve vztahu k abstraktnímu ohrožení důvěry v nestranný výkon funkce a ohrožení vážnosti funkce dokonáno již v okamžiku poskytnutí předmětného rozhovoru novináři, který jasně předem deklaroval záměr obsah rozhovoru publikovat. Okamžik publikace v tisku by mohl mít význam jen potud, pokud by zveřejněná fakta či hodnotové soudy byly zcela (či ve stěžejních faktech či soudech) v rozporu s obsahem poskytnutého rozhovoru; takovou situaci – jak již shora rozvedeno – v posuzované věci kárný soud neshledal. Navíc, jak kárný senát dovodil již ve skutkových zjištěních, forma i obsah rozhovoru byly ze strany kárně obviněné bez nadsázky na pováženou; novinář J. K. v procesním postavení svědka k dotazu předsedkyně senátu na celkový dojem z rozhovoru před kárným soudem doslova uvedl, že mu bylo kárně obviněné líto. To také bylo patrně důvodem, jak kárný senát dovozuje, že obsah publikovaných článků zdaleka nevyčerpal vše, co by bývalo bylo možno publikovat. Ovšem zásadně je možno konstatovat, že bez údajů poskytnutých kárně obviněnou v rozhovoru a bez jejích výroků by články publikované v deníku Mladá fronta DNES dne 13. 11. 2008 nemohly vzniknout v podobě, ve které vznikly (*conditio sine qua non*). Obhajoba kárně obviněné, že nemohla předvídat, co konkrétně bude publikováno, neobstojí; při rozhovoru s novinářem musí každý státní zástupce, tedy i státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství, předvídat, že v zásadě vše, co bude řečeno, může novinář, jenž plní roli „hlídacího psa“ a zprostředkovává veřejnosti informace veřejného zájmu ze všech oblastí veřejného života (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 6. 1992 ve věci *Thorgeir Thorgeirson proti Islandu*, číslo stížnosti 133778/88, či rozsudek ze dne 8. 7. 1986 ve věci *Lingens proti Rakousku*, číslo stížnosti 9815/82), použít; tisk je vnímán jako jeden z prostředků, jak si může veřejnost ověřit, zda osoby nadané vysokými pravomocemi v oblasti justice, kterými jsou nesporně i státní zástupci, plní svou úlohu způsobem, který je v souladu s cílem tvořícím základ úlohy jim svěřené.

Pro naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty kárného provinění spočívajícího v porušení povinnosti státního zástupce postačuje nevědomá nedbalost (definovaná jako „nevěděl, že svým činem následek může způsobit, ač o tom vědět měl a mohl“). Kárně obviněná ve funkci státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství byla povinna znát svou povinnost zdrženlivosti, tedy „vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit...“, stanovenou zákonem o státním zastupitelství a řídit se jí (a ani neznalost této povinnosti by ji odpovědnosti nemohla zbavit). Jak již bylo řečeno shora u objektivní stránky kárného provinění, lze vyloučit, že by kárně obviněná po více než třiceti letech služby v soustavě státního zastupitelství nevěděla, k jakému účelu slouží rozhovory poskytnuté novináři. Navíc při jednání kárného soudu bylo prokázáno, že kárně obviněná věděla, že rozhovor, který poskytne, bude sloužit k napsání článku určeného k publikaci a věděla, čeho se bude týkat. Za těchto okolností musela být srovnána s následkem svého jednání (poskytla rozhovor, o jehož účelu věděla, s vědomím, že sdělené skutečnosti – a to všechny a v podobě, které uvedla - mohou být použity k informaci veřejnosti). Jestliže

posléze po poskytnutí rozhovoru žádala novináře o autorizaci, lze usuzovat na snahu kárně obviněné zabránit či zmírnit šíření svých výroků ve vztahu k široké veřejnosti. Všechny okolnosti zjištěné v průběhu projednávání této věci svědčí o tom, že kárně obviněná porušila povinnost jí uloženou zákonem (§ 24 odst. 2 zákona o státním zastupitelství) vědomě, přičemž bez přiměřených důvodů spoléhala, že následek nenastane (vědomá nedbalost). Pokud v obhajobě kárně obviněná uvádí, že spoléhala na to, že novinář některé skutečnosti neuveřejní, pak přesně naplnila znak vědomé nedbalosti.

O naplnění materiální stránky kárného provinění kárný senát Nejvyššího správního soudu nepochybuje. Chráněný zájem v podobě autority, důstojnosti a vážnosti funkce, nezpochybnitelné nestrannosti, tyto všechny hodnoty byly prostřednictvím výroků kárně obviněné v rozhovoru, který poskytla dne 7. 11. 2008 a který byl částečně publikován dne 13. 11. 2008, zasaženy (přičemž postačí i potenciální ohrožení).

Jestliže ve své výpovědi před kárným senátem kárně obviněná argumentovala tím, že výroky státního zástupce o nutnosti setrvat ve funkci, aby bylo možno splácet hypotéku, nemohou naplnit skutkovou podstatu kárného provinění, pak jde o tvrzení, s nímž na této úrovni nemíní kárný soud polemizovat. Jistě, samotný výrok o tom, že pracujeme, abychom si zajistili prostředky k životu, by kárným proviněním nebyl. Avšak jakékoliv zaviněné jednání (včetně verbálních výroků), jež v rovině abstraktního ohrožení bude směřovat vůči hodnotám chráněným jako objekt kárného provinění (tedy i výrok, který učinila kárně obviněná v kontextu, který je opakovaně v tomto rozhodnutí zdůrazňován), bude s to naplnit jeho skutkovou podstatu. Jde bezesporu o úpravu nesmírně přísnou, která je ovšem adekvátní postavení a pravomocem státního zástupce ve struktuře orgánů státní moci. Kárně obviněná se mýlí, pokud má za to, že tato konstrukce kárného provinění by umožňovala vyslovit odpovědnost i v případě, kdy by novináři publikovali jakákoli tvrzení, která uvádějí do špatného světla osobní život státního zástupce, aniž by taková tvrzení měla oporu ve sděleních, která takový státní zástupce učinil. O takovou situaci však v projednávané věci nejde.

Nedostatek prozíravosti či mediální „zručnosti“ či tvrzená nervozita (psychické rozpoložení) anebo snad i neuváženě vyřčená slova nemohou představovat aspekty, které by mohly zvrátit závěr o tom, že skutková podstata kárného provinění byla naplněna.

V.

Kárné opatření

Při úvaze o druhu kárného opatření musel vzít kárný senát v úvahu, že následky způsobené kárným proviněním ve vědomí veřejnosti jsou trvalé povahy a jsou nezvratné; i kdyby se bývala kárně obviněná mohla či chtěla veřejně hájit v tom smyslu (jak učinila v řízení před kárným senátem), že její hodnotový systém je jiný, než jak prezentovala v rozhovoru a jak posléze bylo publikováno, a že svá slova nemyslela tak, jak vyzněla, platí, že vyřčené již nelze vzít zpět, zvláště pak v kontextu, v němž byl rozhovor veden (tedy k otázkám, které neodbytně vzbuzovaly dojem souvislosti s problémy

organizovaného zločinu v naší zemi). Ani tvrzené špatné psychické rozpoložení či nedostatek prozíravosti nemůže u státního zástupce po více než třiceti letech jeho činnosti ve struktuře prokuratury a posléze státního zastupitelství zmenšit intenzitu, s níž byla skutková podstata kárného provinění naplněna. Právě naopak: onen ryze materiální důvod prezentovaný jako rozhodující a převažující prvek v úvaze, zda bude kárně obviněná nějak reflektovat jí samou jasně vyjádřené srozumění s novinářem předestřeným náhledem veřejnosti na události jejího osobního života, zvyšuje stupeň nebezpečnosti provinění pro společnost. Požadavky a povinnosti, jež jsou spojeny s funkcí státního zástupce, jsou vysoké, a to právem; odpovědnost je spjata i s veřejnými projevy a chováním v osobním životě. Každý má právo, aby v trestním řízení zastupoval veřejný zájem člověk, o jehož důvěryhodnosti, vážnosti a nestrannosti nemůže být pochyb. Jestliže veřejnost takové pochybnosti důvodně má nebo může mít, a to v důsledku veřejně dostupných informací o osobních vztazích státního zástupce z minulosti, které mají nepochybný faktický základ, pak prohlášení, která kárně obviněná učinila v posuzované věci, jsou z hlediska jejího dalšího profesionálního působení fatální. Obraz nestranného a důvěryhodného státního zastupitelství vyžaduje, aby se státní zástupce zdržel takových výroků učiněných vůči tisku, jež spolu s kontextem, v němž byly vysloveny, mohou vést k obavám veřejnosti, pokud jde o důvěryhodnost, vážnost a nestrannost jednotlivce i instituce jako celku (k obecné schopnosti veřejných prohlášení členů justice zasáhnout pravidla spravedlivého procesu v otázce práva na nestranný soud srov. kupř. již výše citovaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Buscemi proti Itálii*). Za této situace jakékoli jiné opatření než nejprísnejší, spočívající v odvolání z funkce státního zástupce, nemůže vyjádřit intenzitu, s níž byly naplněny znaky skutkové podstaty kárného provinění na jedné straně a nemožnost jakkoli v budoucnosti při pokračování ve výkonu funkce státního zástupce následky reparovat na straně druhé.

Kárný senát přistoupil k aplikaci nejvážnějšího opatření, odvolání z funkce, i s vědomím, že dolehne těžce na osobní poměry kárně obviněné. Tato okolnost ovšem poměřena potřebou zajistit důvěryhodnost soustavy státního zastupitelství nemohla v úvaze kárného senátu převážet.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně dne 29. září 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně kárného senátu
pro věci státních zástupců